

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านช้าง หมู่ที่ 7 ตำบลปงแสนทอง

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อเดือนธันวาคม 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) สாரัญ เป็งย้งคำ ประธานชุมชน

(นายสாரัญ เป็งย้งคำ)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านช้าง

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านช้าง ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนด ทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยภาพรวม ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการชุมชนบ้านช้าง

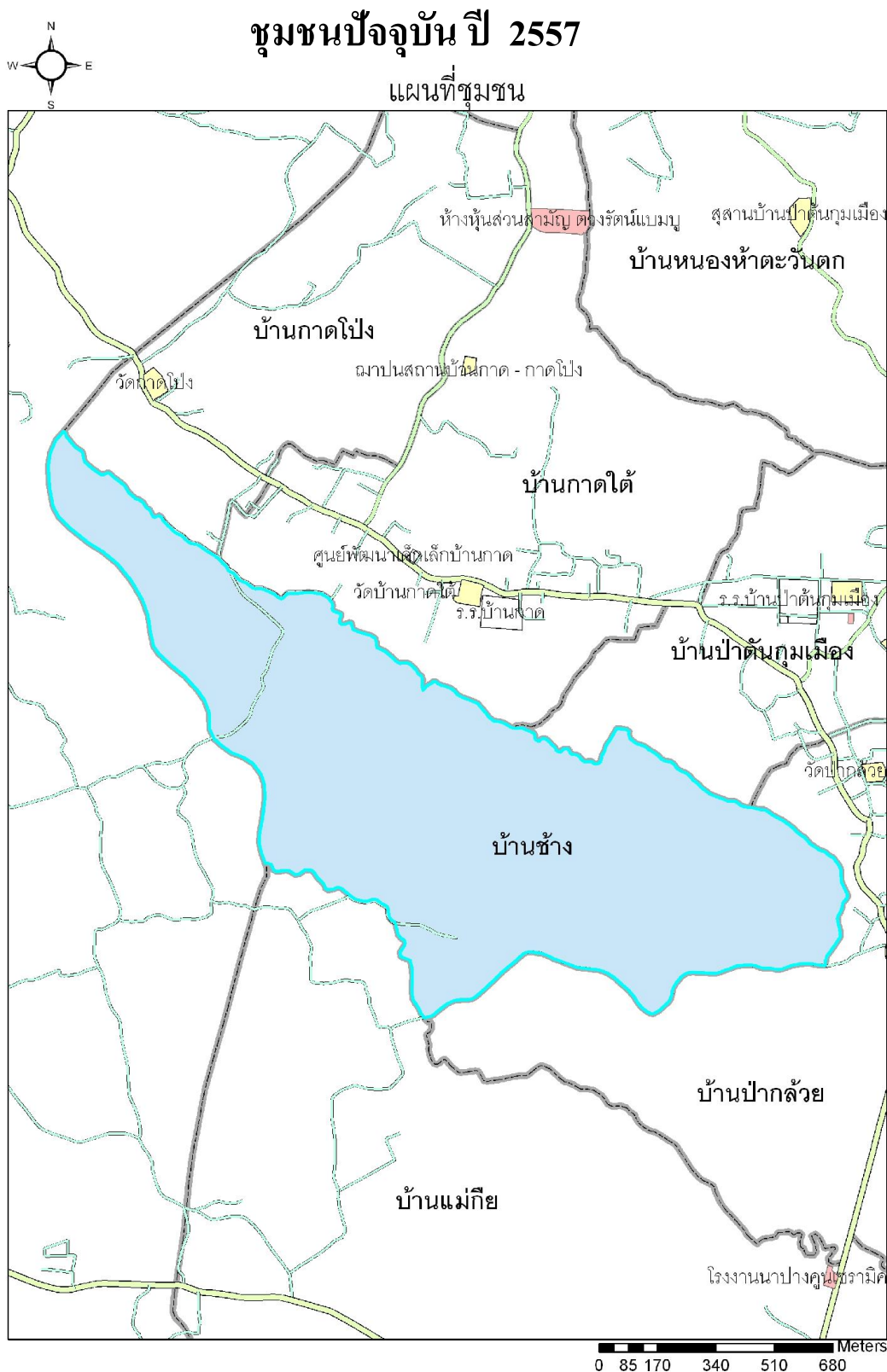
สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
	ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
	จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
	จุดอ่อนของชุมชน	
	โอกาสของชุมชน	
	ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-17
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	18

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

จากการบอกเล่าของผู้สูงอายุ เคยมีขบวนของพญาเจ้าเมืองเดินทางผ่านเขตชุมชนและข้างทรงป่วย จึงพักขบวนเพื่อรักษาข้าง จนกระทั่งข้างตายพญาเจ้าเมืองให้สร้างวัดเพื่อเป็นอนุสรณ์ ซึ่งตอนหลังปรากฏพบหลักฐานเช่น ของใช้(ถ้วยชาม) และฐานกำแพงบริเวณที่เรียกว่า “กู” จึงเป็นที่มาของชื่อ หมู่บ้าน “บ้านข้าง”

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 50 ครัวเรือน
ประชากร 185 คน ชาย 101 คน หญิง 84 คน
- อาชีพหลัก (1) ทำนา จำนวน 45 ครัวเรือน
(2) รับราชการ จำนวน 3 ครัวเรือน
(3) รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 ครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1) ค้าขาย จำนวน 5 ครัวเรือน
(2) รับจ้างในโรงงาน จำนวน 44 ครัวเรือน
(3)จำนวนครัวเรือน
(4)จำนวนครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย 15,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 62,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551) 25,000 บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551 จำนวน ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัย 30 ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร 150 ไร่ ทำนาปีละ 1 ครั้ง
- พื้นที่ทำนา 150 ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน.....ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้า คลองชลประทาน) 80 ไร่
- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ)จำนวน ไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะแห่ง
- ประปา 1 แห่ง ผู้ใช้ 50 ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ)แห่ง วัด(ระบุ) 1 แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 50 ครัวเรือน ร้อยละ 100
- โทรศัพท์สาธารณะ 1 แห่ง ส่วนตัว(เบอร์บ้าน) 25 เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือ 85 เครื่อง

- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนแห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง
- ศาลาประชาคม/ 1 แห่ง และสนามกีฬา 1 แห่ง

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม
- สงกรานต์ เดือนเมษายน
- ออกพรรษา เดือนตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1.
2.
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือนายสำราญ เป็งยังคำ การติดต่อโทร. 08-6188-9509

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการชุมชน

1) นายพนุญ พึ่งสุขะ	2) นายอินแก้ว เครื่องชัย
3) นายหลั่น แปงคำ	4) นายสมพงษ์ เชื้อสุข
5) นางธัญญารัตน์ ไชยคันธา	6) นายปองพล แก้วปิ่นใจ
7) นางรัชนีวรรณ พุทธสอน	8) นางบุญเรือง พูใจ
9) นางสาวพิศ เจริญวัง	

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ้ม

1) คุ้ม.....	ชื่อ.....
2) คุ้ม.....	ชื่อ.....
3) คุ้ม.....	ชื่อ.....
4) คุ้ม.....	ชื่อ.....
5) คุ้ม.....	ชื่อ.....
6) คุ้ม.....	ชื่อ.....
7) คุ้ม.....	ชื่อ.....
8) คุ้ม.....	ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) 2).....
- 3) 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- 1) นางสาวพิศ เจริญวงศ์
- 2) นางสาวประทุม แก้วปิ่นใจ
- 3) นางสาวบัวรม กาศ้อย
- 4) นางสาวยุพิจ อินถา

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

.....

.....

.....

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....

.....

.....

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....

.....

.....

.....

.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน		1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กองทุนหมู่บ้าน							
2	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	2548	เพื่อออมเงิน และให้กู้ยืม	83	90,000	1.ออมเงิน 2.ให้กู้ยืม	นางกัลยา เป็งยังคำ	ไม่มีอุปสรรค
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์	2510	เพื่อ ช่วยเหลือ เมื่อเสียชีวิต	200		ให้การช่วยเหลือเมื่อ เสียชีวิต	นายสมัย ใจมาเชื้อ	“
4	กลุ่มจักสาน	2540	เพื่อการสร้าง อาชีพ	22		สานของใช้ของประดับ ด้วยใบตาล	นางแก้ว ตาสิงห์	

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว ธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง
-สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี พึ่งพาอาศัยกัน		

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
-รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร กรอยู่ในเกณฑ์น้อย -ขาดแคลนแหล่งน้ำในการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม		

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
-ขาดแหล่งน้ำ -ราคาผลผลิตต่ำ การเกษตรไม่แน่นอน	-ประกอบอาชีพด้าน การเกษตรนอกฤดูกาลไม่ได้ -คนในชุมชนออกไปทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมนอก เขตชุมชน	

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	น้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ	ผลผลิตการเกษตรได้ไม่คุ้มทุน
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)		
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)		

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<p><u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)</p>		
5	<p><u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)</p>		
6	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)</p>		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มืงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....

.....

.....

.....

พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)
- 12)

4.4 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง (พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส))

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่น ๆ	
1	ก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติกภายในชุมชนบ้านช้างถึงบ้านกาด	ชุมชนบ้านช้าง	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะจากบ้านกาด ถึงบ้านช้าง	ชุมชนบ้านช้าง	ปี 2558		-	/	-	-	ส
3	สนามกีฬาฟุตบอล	ชุมชนบ้านช้าง	ปี 2558		-	/	-	-	ส
4	เครื่องออกกำลังกาย	ชุมชนบ้านช้าง	ปี 2558		-	/	-	-	ส
5	ก่อสร้างประปาชุมชน	ชุมชนบ้านช้าง	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก